

FOD VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

Brussel, 26/06/2025

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

FEDERALE RAAD VOOR
ZIEKENHUISVOORZIENINGEN

Kenm.: FRZV/D/620-1 (*)

Advies van de FRZV – prioritaire behoeften 2026

Namens de voorzitter van de FRZV,
Margot Cloet,

Sabine Stordeur
Directrice-generaal

(*) Dit advies werd goedgekeurd door de plenaire op 26/06/2025 en door het Bureau op hetzelfde datum geratificeerd.

Inleiding

De Federale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen formuleert een advies over de prioritaire behoeften 2026. We vinden ons in een situatie waarbij de ziekenhuissector aan de vooravond staat van majeure hervormingen (hervorming nomenclatuur, DRG-financiering ziekenhuizen, ...). Bovendien staan besparingen bovenaan de agenda. De principes en behoeften geformuleerd in het uitgebreide advies van 2025 blijven volledig relevant (advies FRZV 609 en behoeftennotaovereenkomstencommissie ziekenhuizen 2025¹) aangezien zij in 2025 geenszins zijn ingevuld en de uitdagingen reëel blijven. Verhogen van attractiviteit en retentie van zorgpersoneel staan hierin centraal. Ook de stijgende behoeften inzake mentaal welzijn vragen blijvende aandacht, in het bijzonder voor de doelgroep kinderen en jongvolwassenen².

Dit advies voor 2026 besteedt aandacht aan de meest dringende en actuele behoeften van een sector die het al enkele jaren erg moeilijk heeft. De sector wordt ook geconfronteerd met steeds toenemende eisen en normen³.

De geopolitieke context vergt investeringen buiten het gezondheidszorgbudget

De geopolitieke context vereist meer investeringen in de kritieke infrastructuur⁴ om hulp aan de bevolking te garanderen in crisissituaties. Daarnaast lopen de kosten voor cybersecurity⁵ verder op. Tenslotte verwachten we dat n.a.v. de bevraging⁶ inzake “preparedness and resilience” van de ziekenhuizen extra defensieverplichtingen zullen opgelegd worden. De budgetten hiervoor behoren tot het domein van defensie en binnenlands bestuur en de bijkomende benodigde middelen dienen dan ook daar gevonden te worden.

De statutaire pensioenen zijn financieel levensbedreigend voor de publieke ziekenhuizen. De raad adviseert om het benodigde budget exogeen het gezondheidszorgbudget te voorzien.

Dit zijn duidelijk de prioriteiten van onze sector: zonder aanzienlijke investeringen om deze grote bedreigingen het hoofd te bieden, zal de financiële situatie van onze ziekenhuizen blijven verslechteren.

Stabiliteit en voorspelbaarheid van de organisatorische en financiële kaders

¹ <https://overlegorganen.gezondheid.belgie.be/nl/documenten/frzvd609-3-advies-prioritaire-behoeften-2025> en RIZIV Behoeften ziekenhuizen in nota CGV-2024/264 (p105 ev)

² Het FRZV pleit voor een herziening van de programmatie van de K- en k-bedden en voor de financiering die daarmee gepaard moet gaan.

³ Bijvoorbeeld de nieuwe PICS-normen voor apotheken die vanaf 1 januari 2026 in werking treden

⁴ Conform de nieuwe verplichtingen ingevoerd door het Koninklijk Besluit van 21 maart 2024. De administratie brengt deze behoeften momenteel in kaart

⁵ Zie advies prioritaire behoeften 2025

⁶ Het Ministerie van Defensie heeft in samenwerking met de FOD Volksgezondheid in februari een vragenlijst gelanceerd om een overzicht te krijgen van de huidige situatie. De administratie brengt deze behoeften momenteel in kaart

De stroom aan maatregelen, geplande besparingen (zoals onder meer honoraria, geneesmiddelen, implantaten), hervormingsplannen leidt tot veel onzekerheid. Ziekenhuisbeheerders, artsen en medewerkers wensen een coherente hervorming, zowel inhoudelijk als qua timing. Momenteel is het plan nog niet duidelijk geformuleerd. Dit leidt tot bezorgdheden, interne discussies en bijhorende spanningen. Er is nood aan een vorm van stabiliteit en voorspelbaarheid.

Volgende zaken dragen daar toe bij:

- 1) Een concretisering en een stappenplan met fases van besluitvorming, voorbereiding, testfase en implementatie (cfr RIZIV aanpak van hervorming nomenclatuur met pilootfase) van de hervorming van de ziekenhuisfinanciering. De FRZV zal hier initiatief in nemen.
- 2) Geen besparingsmaatregelen toepassen op het BFM. Immers, de ziekenhuisfinanciering laat vandaag niet toe om de kosten te dekken. . Ziekenhuizen worden ook geraakt door besparingen op andere domeinen, zoals bijvoorbeeld honoraria en geneesmiddelen. Zolang de ziekenhuishervorming niet afgerond is, blijft dit een heel breekbaar evenwicht.
- 3) Daarnaast dienen de hervormingen als een geheel beschouwd te worden waarbij rekening gehouden moet worden met het complexe financieringssysteem van de ziekenhuizen, ondersteund door bijdragen uit de artsenhonoraria en private bijdragen via de hospitalisatieverzekeringen.

De FRZV pleit voor een globaal plan met een duidelijke visie op de hervormingen om te vermijden dat er versnipperd tewerk gegaan wordt.

Doelmatige zorg, toegankelijkheden efficiëntere inzet van de beschikbare middelen

De Raad ondersteunt het principe van doelmatige zorg, één van de prioritaire gezondheidszorgdoelstellingen. Dit kan op verschillende manieren.

De FRZV wil bijdragen aan de hervorming van het zorg- en ziekenhuislandschap en aan betere samenwerking tussen zorgniveaus, om zo bij te dragen tot meer doelmatige zorg, bijvoorbeeld door het vermijden van onnodige ziekenhuisopnames. Hierrond lopen concrete initiatieven zoals bijvoorbeeld de expertengroep in de schoot van IMC gezondheid, werkzaamheden rond de concentratie van zorg en de evolutie naar meer dagziekenhuis.

. Deze hervormingen zijn noodzakelijk om de houdbaarheid van het gezondheidszorgsysteem te waarborgen, de kwaliteit van de zorg te verbeteren en een betere toegankelijkheid tot de zorg te garanderen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Quintuple Aim

Binnen de bestaande middelen kan de versoepeling van verplichtingen en flexibiliteit bijdragen aan een efficiëntere inzet van de beschikbare middelen. Voorbeelden zijn de werkzaamheden van de FRZV rond erkenningen in cascade, uitbreiding van reconversiemogelijkheden, en evaluatie en structuralisering van pilootprojecten,

Dit laat de ziekenhuizen toe om ook zelf initiatief te nemen om een meer innovatief zorgaanbod voor te stellen die beantwoordt aan de behoeften van de patiënten en aan de gezondheidsdoelstellingen.

Tot slot

De voorstellen in dit advies zijn conform het regeerakkoord en de beleidsverklaring van de minister en houden rekening met de prioritaire gezondheidszorgdoelstellingen. De FRZV is ervan overtuigd dat zij ertoe bijdragen om ten allen tijde de kwaliteitsvolle zorg voor de patiënt te garanderen, en van de ziekenhuisomgeving een waardevolle, uitdagende werkomgeving te maken. De FRZV blijft hier constructief aan werken, in lijn met eerdere adviezen en in overleg met beleid en stakeholders.